

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá fenoménem politických hnutí a jejich dopadem na vznikající stranické systémy v zemích středovýchodní Evropy. Hnutí vznikala v kontextu společenských a geopolitických změn a v tomto regionu představovala originální typ politické organizace odlišné od politických stran západního typu.

První část práce obsahuje analýzu obecné teorie politických stran a hnutí a jejich role v procesu demokratické konsolidace a stabilizace stranických systémů. Součástí první části je i kategorizace politických hnutí v souvislosti s teoriemi stranických rodin a také kapitola obsahující charakteristiku politických hnutí a vznikajících systémů stran vybraných zemí v regionu.

V další části navazuje rozbor vybraných odborných textů českých politologů týkajících se problematiky politického hnutí Občanského fóra (OF), který slouží rovněž jako teoretický úvod ke kapitole analyzující OF. Podobný cíl naplňuje i část zkoumající ideové kořeny hnutí a specifika antipolitické politiky v českém politickém systému.

Druhá část práce popisuje působení OF v prvních dvou fázích vývoje českého stranického systému. V textu je analyzován vznik hnutí, problematika vnitřní organizace, vývoj politické koncepce, názorové diferenciaci a také příčiny a způsob rozpadu. Závěrečnou část tvoří charakteristika nástupnických politických subjektů (Občanské demokratické strany, Občanského hnutí a původně v rámci OF a posléze samostatně působící Občanské demokratické aliance) a analýza úspěšnosti jejich nástupnictví v parlamentních volbách v červnu 1992.